

‘Want onze smartphones hebben

De Netwerken Palliatieve Zorg regio 's-Hertogenbosch-Bommelerwaard en regio Oss-Uden-Veghel ontwikkelden een app waarin alle regionale afspraken over palliatieve zorg in één oogopslag te vinden zijn, inclusief de bijbehorende documenten.

De netwerken voor palliatieve zorg in twee Brabantse regio's hebben heldere afspraken gemaakt over hoe de samenwerking binnen deze zorg in beide regio's optimaal kan worden vormgegeven. Landelijke protocollen en richtlijnen en de zorgmodule palliatieve zorg vormden hiervoor het uitgangspunt en in de beide regio's zijn voor vier thema's samenwerkingsafspraken uitgewerkt: palliatieve sedatie, palliatieve pijnbestrijding, terminaal hartfalen en de palliatieve fase van COPD. 'We hebben gekeken naar de vraag wat het palliatief zijn betekent voor het proces van zorgverlening', legt Hedi ter Braak uit. Zij is programmadirecteur/coördinator Netwerken Palliatieve Zorg voor beide bovengenoemde regio's. Ze vervolgt: 'Vaak betekent het intreden van de palliatieve fase bijvoorbeeld dat een an-

arts of de specialist ouderengeneeskunde, dan moeten die wel kennis hebben over COPD en moeten er korte lijnen liggen naar de longarts en de longverpleegkundige. We hechten daarom bij patiënten in deze fase naast de papieren overdracht aan een warme overdracht, waarbij de medisch specialist zelf belt naar degene die het hoofdbehandelaarschap overneemt. Ook moet, om overleg met de tweede lijn mogelijk te houden, het dossier van de patiënt in de tweede lijn pas worden gesloten nadat de patiënt overleden is. Er kan altijd behoefte zijn aan overleg bij een plotselinge terugval van de patiënt.'

Meerwaarde

Ook de huisartsenpost wordt geïnformeerd. Ter Braak: 'Krijgt een patiënt een acute klacht en wordt daarvoor de

Karin van Veen vertelt: 'De meerwaarde van de regionale samenwerkingsafspraken is dat de reeds bestaande afspraken en protocollen van bijvoorbeeld ons regionale ziekenhuis in de samenwerkingsafspraken verwerkt worden. Ook de regionale sociale kaart en de bereikbaarheid van de betrokken hulpverleners wordt verwerkt in de afspraken.' Ter Braak vult aan: 'Het is mooi om te zien als je hiermee aan de slag gaat, dat de hele regio er zich bij betrokken voelt. De medisch specialisten maken ruimte voor overleg en hebben workshops verzorgd voor hun collega's in de eerste lijn, inclusief casuïstiekbesprekingen. Alle professionals in de eerste en tweede lijn leren elkaar beter kennen tijdens zo'n proces. Dat maakt het stukken makkelijker om afspraken te maken over wie wat doet.'

En dat werkt, vult Van Veen aan. Ze zegt: 'Er wordt afgesproken wie welk gesprek voert, wie de coördinatie van zorg op zich neemt, wie mensen informeert hoe te handelen bij toename van klachten bij de patiënt, hoe hulpverleners bereikbaar zijn. Er worden afspraken gemaakt dat alle hulpverleners hetzelfde voorlichtingsmateriaal gebruiken. Al deze informatie is ook bijeen gebracht op de site van het Netwerk Palliatieve Zorg.'

Vlotte implementatie

De gemaakte afspraken moeten vanzelfsprekend wel worden geïmplementeerd. Voor implementatie is nodig dat er bekendheid gegeven wordt aan deze regionale afspraken. Van Veen: 'Bij iedere nieuwe samenwerkingsafpraak worden de details hiervan bekendgemaakt

*'Juist bij de mensen thuis, tijdens visites of in de diensten
's avonds, 's nachts en in het weekend,
moet deze bruikbare informatie snel beschikbaar zijn'*

dere hoofdbehandelaar in beeld komt. Hoe verloopt dan de overdracht? Moeten nieuwe medicatieafspraken worden gemaakt? Gaat het bijvoorbeeld om een patiënt met COPD en verschuift het hoofdbehandelaarschap in deze fase van de medisch specialist naar de huis-

huisartsenpost gebeld, dan moet ook daar de dienstdoende arts op de hoogte zijn van het beleid en van de gemaakte afspraken.' Verder worden ook afspraken gemaakt met de verpleegkundige van de thuiszorg en met de apotheken. Huisarts en kaderarts palliatieve zorg

we altijd bij ons'

Het grootste voordeel van de app is snel de juiste informatie en telefoonnummers bij de hand hebben; vooral belangrijk tijdens ANW-diensten. (Foto: Thinkstock)

bij de huisartsen, de specialisten en de bij het netwerk betrokken organisaties. En ieder jaar komen de diverse werkgroepen samen om zo nodig de samenwerkingsafspraken aan te passen aan nieuwe inzichten. Ook dan worden de betrokken hulpverleners geïnformeerd. Bij nieuwe samenwerkingsafspraken wordt gekeken of er scholing nodig is, en zo ja voor welke beroepsgroep. Ik geef als kaderarts verschillende scholingen aan collega-huisartsen, maar ook verpleegkundigen en verzorgenden worden geschoold. Bijvoorbeeld bij de regionale samenwerkingsafpraak pijn: toen zijn verzorgenden geschoold in het afnemen van de Pijnanamnese.' Hierdoor loopt de implementatie goed, zegt ze. Niet alleen in de eerste lijn, maar ook binnen het ziekenhuis, omdat ook het palliatief team Bernhoven specialisten en verpleegkundigen wijst op de samenwerkingsafspraken.

Nu ook per app

Zoals Van Veen al stelde is alle informatie voor alle betrokkenen bijeengebracht op de site van het Netwerk Palliatieve Zorg. Maar nu is die informatie ook via een app voor hen beschikbaar. Ter Braak: 'Tot vorig jaar waren de gemaakte afspraken ook in gedrukte vorm beschikbaar voor de huisartsen, zodat ze die konden toevoegen aan de protocollenmappen. Het waren ook de huisartsen die op een gegeven moment zeiden: het zou veel makkelijker zijn als we al die informatie op een app hadden, want onze smartphones hebben we altijd en overal bij ons. Dan kunnen we heel handig even een telefoonnummer zoeken of een richtlijn lezen. Voor ons een verrassing omdat we juist dachten dat ze de informatie op papier wilden, maar heel mooi dat het zich zo ontwikkelde.'

Ook Van Veen is te spreken over de app. 'Het grootste voordeel ervan is

het snel bij de hand hebben van de juiste informatie en de juiste telefoonnummers', zegt ze. 'Juist bij de mensen thuis, tijdens visites of in de diensten 's avonds, 's nachts en in het weekend, moet deze bruikbare informatie snel beschikbaar zijn.'

Net in de lucht

Op dit moment heeft de app nog geen interactieve functies, hij is puur bedoeld als viewer. 'De app is net in de lucht', zegt Ter Braak, 'dus we moeten nog zien in hoeverre iedereen er echt gebruik van gaat maken, maar de eerste reacties van iedereen zijn heel enthousiast, zowel bij de artsen als bij de verpleegkundigen. De app is gratis beschikbaar voor iedereen, zowel in de Apple Store als in de Androidstore. De afspraken die erin zijn vastgelegd, zijn natuurlijk wel vertaald naar onze regio, maar in principe kunnen ook andere regio's hun voordeel doen met dit idee en deze manier van samenwerken en beschikbaar maken van alle regionale informatie.' <<

Frank van Wijck